DZIENNIK POLSKI

ORGAN STRONNICTWA POLSKIEJ DEMOKRACJI

Nr.668 WTOREK 2.MAJA 1944 r. ROK V.

OLBRZYMI NALOT NA BERLIN.

W sobotę w dzień alianci zadali najdotkliwszy cios stolicy Rzeszy. Przeszło 1ooo najcięższych bombowców,osłanianych przez równą liczbę myśliwców,zbombardowało Berlin w koncentrycznym nalocie. W mieście trafiono najcięższymi bombami ministerstwo lotnictwa,szereg budynków rządowych zostało spalonych,przyczym najwięcej ucierpiała zachodnia część Berlina oraz przedmieścia jak Schönberg,Zellendorf i inne. Ponadto zbombardowano okoliczne lotniska,niszcząc wiele niem.maszyn na ziemi,następnie dworce berlińskie,linie kolejowe i parowozowe. Wywiązała się olbrzymia bitwa powietrzna,w której Amerykanie utracili 5o samolotów,niszcząc 88 niem.myśliwców. W niedzielę 2.ooo maszyn uderzyło na Francję,bombardując w dzień lotniska we Francji i miasta Lion, Clermont-Ferrant,Tours oraz lotniska w pasie przybrzeżnym. Zestrzelono 25 niem.myśliwców i wiele zniszczono na ziemi. Straty sprzymierzonych wynoszą 6 maszyn. W nocy dywizjony RAF-u uderzyły na przemysł w Bethunes,Bordeaux,Clermont-Ferrant,nie ponosząc żadnych strat. Inne formacje operowały w Arras,Maintenon i zach.Niemczech,tracąc tylko 1 samolot. Wczoraj w dzień olbrzymie ilości alianckich eskadr uderzyły ponownie na Francję. Były to rekordowe naloty. Bombardowano dworce kolejowe w Belgii,Francji, Alzacji i Lotaryngii. Popołudniu 5oo myśliwców operowało zaczepnie nad zach.Niemcami, nie napotykając ani jednego przeciwnika. --

Z baz włoskich bombardowano przez trzy dni z rzędu Genuę,Livorno,Spezzię,Mediolan, Monfalcone,fabryki w Vareso,Bresso,Reggio Emilia. Amerykańskie eskadry dokonały ponad to nalotów na Tulon i Lion. Te dwie bazy były silnie bronione przez Niemców. W czasie wszystkich operacyj,wynoszących 5.ooo lotów zniszczono 48 niem.maszyn,tracąc lo własnych.

Ofenzywa powietrzna prowadzona przez aliantów na zachodzie i południu olbrzymimi siłami lotniczymi osiąga coraz wyższe nasilenie. I gdy na froncie południa w ciągu 4 tygodni dokonano 4o.ooo lotów,tracąc w nich 282 aparaty,to na zachodzie za ostatnie 2 tygodnie 3o.ooo samolotów brało udział w bombardowaniach,przyczym straty wynoszą tylko półtora procent,bo 515 maszyn.

INNE FRONTY.

WSCHOD. - Na całym froncie bez zmian przy lokalnych walkach. Rosjanie ostatnio zbombardowali nader silnie Brześć Litewski.

POŁUDNIE. - Na froncie włoskim działalność patroli. W Jugosławii wzmogła się działalność wojsk powstańczych,które zdobyły Umanowo,Kratowo i Użyce. Niemcy ściągają posiłki z Grecji. Do Kairo przywieziono niemieckiego generała Kreipe,wziętego do niewoli przez partyzantów na Krecie, dowodzonych przez oficerów brytyjskich. Na morzu Sródziemnym bryt.łodzie podwodne zatopiły 22 niem.statki,a 7 uszkodziły.

SPRAWY POLSKIE.

"Sunday Times" omawia rozmowę amerykańskiego podsekretarza stanu Stetiniusa z prem.Mikołajczykiem. Przedstawiciel Ameryki specjalnie azinteresował się działalnością Armii Krajowej na terenach wschodnich,wyrażając podziw tak dla sprężystości organizacyjnej,jak i dla działalności oraz poświęcenia żołnierza,walczącego w tak trudnych warunkach.

Gubernator stanu Nowy York ogłosił dzień 3.Maja dniem święta Polski w tym Stanie,wzywając Amerykanów by na wszystkich ulicach miast wywieszono flagi polskie i amerykańskie.

Były docent Uniwersytetu Krakowskiego a obecnie prof.uniwersytetów w Chicago i Nowym Yorku,prof.Oskar Lange wyjechał do Moskwy. Na interpelację w Kongresie min. Hull wyjaśnił,że prof.Lange wyjechał do Moskwy jako obywatel amerykański.

Przewodniczący Rady Komitetów Ludowych marsz.Stalin przyjął na specjalnej audiencji w towarzystwie Mołotowa księdza Rozemańskiego,który przybył z Ameryki do Rosji,celem dokładnego zapoznania się ze sprawą wywożenia Polaków wgłąb Rosji i —

służbom Polaków w armii sowieckiej.

W piątek o godz. 14.30 wylądował w pobliżu Hallmar w Szwecji samolot niem., który przywiózł dwóch przedsiębiorczych Polaków z Wrocławia ubranych w mundury niemieckie. Młodzi ci ludzie, którzy jeszcze przed wojną przeszli szkołę pilotażu, postarali się o mundury niemieckie, kazali mechanikom napełnić zbiorniki benzyną i spokojnie odlecieli do Szwecji.

ROZNE WIADOMOSCI.

- Wyszyński ogłosił zaproponowany przez Czechosłowację projekt umowy z Rosją, przewidujący w wypadku oswobodzenia terenów czeskich przez wojska rosyjskie - pozostawienie w rękach sowieckich wszelkiej władzy wojskowej, a administrację cywilną i organizowanie armii czeskiej sprawował będzie komisarz czeski. Anglia i Ameryka wyraziły swą zgodę na ten projekt.

- Kongres USA uchwalił dodatkowy budżet 1.800 milionów dolarów na budowę barek desantowych.

- Rosjanie koncentrują duże siły w trzech punktach frontu wschodniego w Estonii, w rejonie Lwowa i na południu. Sztab niemiecki jest mocno zaniepokojony tymi przygotowaniami, przewidując nowe natarcie sowieckie, zakrojone na większą jeszcze skalę niż wszystkie dotychczasowe.

- Twierdza Gibraltar - kluczowy punkt operacji na morzu Śródziemnym ma obecnie 4.500 samolotów.

- Sprawozdawca morski radia brytyjskiego omawia wiadomość podaną przez rozgłośnie niemieckie, że marynarka niemiecka zajęła już stanowiska dla obrony wybrzeży Europy i że przejdzie z akcji defenzywnej do czynnej. Trudno jest dzisiaj pomyśleć o niemieckiej akcji czynnej na morzu, gdyż na Atlantyku Niemcy nie posiadają już ani jednej poważniejszej jednostki, a przeszkadzanie konwojom angielskim w pasie przybrzeżnym przy obecnym stanie lotnictwa i ścigaczy angielskich przestało być groźnym. Jeśli Niemcy chcą czegoś dokonać, to muszą wszystkimi siłami lotnictwa bombardować porty angielskie co jednak połączone jest z trudnościami nie do przezwyciężenia. Ale chociażby nawet udało się im parę nalotów i to nawet skutecznych, to jednak nie są w stanie przeszkodzić w działaniach sprzymierzonych ani w ich akcji inwazji na Europę.

- W związku z prawdopodobieństwem bombardowania Bratysławy 30.000 mieszkańców dobrowolnie opuściło miasto.

- W Kopenhadze patrioci duńscy zlikwidowali dwóch specjalnie groźnych członków partii hitlerowskiej. We wszystkich kinach patrioci owładnęli operatorniami i wyświetlili filmy patriotyczne. Niemcy nie zdołali ująć ani jednego uczestnika.

- Rząd bułgarski wydał rozporządzenie o ograniczeniu ruchu osobowego na kolejach. Wszystkie łodzie zostały zarekwirowane do użytku wojska. Nocny ruch samochodowy został całkowicie wstrzymany.

- W Izbie Gmin min. Eden oświadczył, że zarówno rząd W. Brytanii jak i Rosji solidaryzują się ze zdecydowanym wystąpieniem Ameryki w stosunku do Szwecji. Niedawno temu rzecznik amerykański oświadczył, że obecnie gdy wskutek unieruchomienia fabrykacji łożysk kulkowych w Niemczech produkcja spadła tam o połowę, tym większe znaczenie mają dostawy tych fabrykatów ze Szwecji. Odnośnie rozmów z Turcją Eden oznajmił, że odbyły się one w przyjemnej formie i Turcja wstrzymując dostawy chromu dla Niemiec będzie go dostarczać nadal aliantom. O ile chodzi o Portugalię to Wielka Brytania z tytułu sojuszu ma wszelkie prawo żądania od Portugalii, by zaprzestała dostarczać Niemcom wolframu.

- Rząd amerykański w audycji radiowej dla Węgier przestrzegł przed małpowaniem Niemców w prześladowaniach żydowskich i traktowania Żydów jako kozłów ofiarnych, przypominając słowa Roosevelta, iż byłoby wstrząsającą tragedią, gdyby w przededniu wyzwolenia ludność żydowska, która jeszcze ocalała miała paść ofiarą prześladowania.

- Patrioci francuscy wykoleili ostatnio 3 pociągi i wysadzili 3 mosty. W środkowej Francji robotnicy rozpoczęli szereg strejków. Wszyscy pracownicy francuskiej kolei północnej urządzili jednogodzinny strejk jako protest przeciw zastrzeleniu przez Niemców 120-ciu ludzi w Auc, w pobliżu Lille, za wykolejenie pociągu wojskowego.

- Stockholm donosi, że obecnie tylko na Bałtyku jest Gdańsk wolny od min. Inne porty oraz szlaki są tak zaminowane, że żegluga jest sparaliżowana. W jednym z portów norweskich czekało aż 54 statki niem. na oczyszczenie z min szlaków żeglugi. W szwedzkich ośrodkach żeglarskich stwierdzają, że Anglicy stawiają nowe typy min, ogromnie trudnych do usuwania.

NA FUNDUSZ PRASY : X-100, Pół/26 A-50, Drużyna Liszki-100, Migdał-50, Most-50, Junior-200, Toporek-100, Dom-20, Bułka-40, sprostowanie : zamiast Mel-Anka - Kowal-50 zł.
NA WIEZNIOW I RODZINY : Sychora-100 zł.

PAMIETAJCIE O FUNDUSZU PRASOWYM .

CISZA PRZED BURZĄ.

Nad wyspami brytyjskimi panuje już od dłuższego czasu pozorna cisza. Natomiast jesteśmy świadkami całego szeregu faktów,o których istnieniu tylko od czasu do czasu się dowiadujemy. Oto garść stwierdzonych informacji : i tak głowy kościołów anglikańskiego i rzymsko-katolickiego w Anglii wezwały wiernych do wznoszenia modłów w okresie Wielkiego Tygodnia na intencję pomyślnej inwazji na Europę przez sprzymierzonych. Następnie Ameryka poprosiła rząd Irlandii,aby usunął z kraju dyplomatyczne placówki Niemiec i Japonii,których jedyną pracą było śledzenie postępujących przygotowań do utworzenia drugiego frontu. Wreszcie nastąpił niebywały w dziejach krok rządu brytyjskiego,który zawiadomił 17.4.br.szefów wszystkich misji dyplomatycznych przebywających na wyspach brytyjskich,za wyjątkiem dyplomacji USA i ZSRR, że depesze i bagaże dyplomatyczne będą cenzurowane,a wyjazd kurierów wstrzymany. Ten bez precedensu w historii stosunków dyplomatycznych krok rządu brytyjskiego urzędowe czynniki londyńskie umotywowały koniecznością zachowania jaknajdalej posuniętej ostrożności wobec przygotowań inwazyjnych na Europę. W związku z bezprzykładnymi okolicznościami,stworzonymi przez oczekiwane w roku bieżącym działania wojenne - oświadczono oficjalnie w Londynie : rząd J.K.M.z przykrością został zmuszony do zastosowania tych niebywałych środków ostrożności. Bowiem każda niebacznie ujawniona na zewnątrz wiadomość , może ułatwić nieprzyjacielowi zadanie, a przez to pociągnąć zbyteczną utratę życia żołnierzy brytyjskich i alianckich i mieć poważne znaczenie nietylko dla przebiegu operacyj inwazyjnych,ale również dla stosunków między Brytanią i każdym z państw obcych których obywatele są zainteresowani w tych operacjach". W ostatnich dniach wyszły nowe zarządzenia,któreby świadczyły o naprawdę bliskiej inwazji na Europę. Oto rząd brytyjski zakazał wyjazdu z W.Brytanii,a wyjątek może nastąpić tylko za specjalnym zezwoleniem,ponadto wstrzymano ruch kolejowy dla osób cywilnych wyjąwszy tylko przejazdy służbowe w sprawach państwowych.

Na te fakty reaguje bardzo silnie kierownictwo niemieckie,którego propaganda jest zresztą tylko odbiciem niepewności i zaniepokojenia jakie zapanowały we władzach naczelnych. A więc raz zapewnia się,że wał atlantycki jest nie do zdobycia,dowodzić tego mają opinie fachowców wojskowych,którzy dokonują inspekcji poszczególnych odcinków, to znów czytamy,że alianci nie odważą się na dokonanie inwazji,bo nie są w stanie przełamać linii obronnej rozbudowanej przez Niemców pod Rzymem. Ostatnio zaś dopatrują się wyraźnej synchronizacji między przygotowaniami aliantów do inwazji a koncentracją wojsk sowieckich,zbieranych do nowej ofenzywy. Słowem widać wyraźnie,że przygotowuje się wielkie rozstrzygnięcia i że inicjatywa znajduje się znowu niepodzielnie i całkowicie w rękach sprzymierzonych.

Naród polski oczekuje rzecz prosta ze zrozumiałym naprężeniem nadchodzących wypadków,które w niedługim czasie mogą przynieść rozstrzygnięcie w Europie i dać nam wyzwolenie. Przetrzymaliśmy burze i niedole jakich nie znają dzieje naszego kraju, doczekamy się cierpliwie i ze spokojem momentu rozpoczęcia największych w historii zmagań - dumni,że nasze armie jawna i podziemna toczą zacięty bój z najeźdźą i dają tymsamym niezbędny ze strony Polski wkład do wspólnej walki o wyzwolenie Europy. Musimy mieć nadal żelazne nerwy i czekać z ufnością wyniku zmagań,bo osłabione i wycieńczone Niemcy,niepewne swych wasali i poddających się wojsk swych sojuszników,muszą wcześniej czy później ulec swojemu losowi, na który tak rzetelnie przez swe zbrodnie zasłużyli.

FRANCUSKIE KOMERAŻE.

W przemówieniu radiowym wygłoszonym z Algieru w początkach kwietnia gen.de Gaulle oświadczył,że Francuski Komitet Wyzwolenia Narodowego jest jedyną władzą uprawnioną do kierowania Francją,dopóki nie zostanie zastąpiony przez rząd,powołany w drodze swobodnej decyzji kraju. Obecnie,gdy walka wkracza w stadium decydujące - oświadczył w dalszym ciągu gen.de Gaulle - Francja zdobyć się musi na maksymalny wysiłek i jedność i aby zaś to osiągnąć,winna podlegać tylko jednemu rządowi. Na tym rządzie spoczywa cała odpowiedzialność za suwerenność państwa. To też obowiązkiem każdego Francuza jest słuchać rozkazów Komitetu Wyzwolenia, ponieważ żadne inne rozkazy nie mają mocy. Również jedynie Komitet jest kompetentny do zawierania umów międzynarodowych.

Przemówienie to możeby nie zwróciło uwagi,gdyby nie fakt,że miało ono charakter niejako oficjalnej deklaracji,mającej na -

NA FUNDUSZ PRASY : Sfinks-5o,Strug-5o,Buldog-2o,Marysieńka-2o,Sola-5o,Byk-5o,Dąb-5o,Bałamut-2oo,A.Z.-1oo,Bomba-5o,Elektromonter-5o,Kawucha-5o,Woda-25,Fala-3o zł.

celu uzyskanie pewnych koncesji ze strony państw alianckich. Należy przy tym sięgnąć głębiej w psychikę generała francuskiego,aby zrozumieć jego stałe dążenie do władzy. Gen. de Gaulle był pierwszym generałem francuskim który stanął po stronie aliantów. To też w odpowiedniej chwili wystawił rachunek,który mu został skrupulatnie wypłacony. W rozgrywce między nim a gen.Giraud starano się dostrzec poza ambicjami obu generałów,również walkę między dwoma tendencjami politycznymi. Gen.Giraud reprezentował kierunek prawicowo-monarchiczny,zaś de Gaulle lewicę. Można było słusznie przypuszczać,że zwycięstwo jednego czy drugiego generała zadecyduje o przyszłym ustroju polityczno społecznym Francji i że skutek tego zwycięstwa jednej czy drugiej strony położy wreszcie kres szkodliwym antagonizmom,które szczególnie walk o Tunis, utrudniły sytuację aliantom. Ostatecznie zakończyło się zwycięstwem de Gaulle,który został kierownikiem Komitetu Wyzwolenia Narodowego,zaś Giraud zadowolić się musiał stanowiskiem naczelnego wodza francuskich sił zbrojnych,ale na tym nie koniec,ponieważ ambicje de Gaulle sięgały o wiele dalej. Przede wszystkim nie chciał się zadowolić rolą kierownika Komitetu Wyzwolenia,zaczął więc krzątać się o uznanie go za legalny rząd francuski. Ponieważ jednak sprzeciwiła się temu Anglia i Ameryka,nie chcąc stwarzać faktów dokonanych,któreby dla przyszłych stosunków francusko-brytyjskich mogły być szkodliwe,przeto de Gaulle oparł się o Sowiety i korzystając z pomocy Bogomołowa,posła sowieckiego przy Komitecie,postarał się najpierw o wzmocnienie swego stanowiska,a potem o usunięcie Giraud,aby w ten sposób pozbyć się wreszcie wszystkich przypuszczalnych konkurentów. Wprowadziwszy zaś do Komitetu dwóch komunistów,zdołał pozyskać silne poparcie ze strony Rosji,któraby go broniła wrazie jakichkolwiek niechęci alianckich. Dzięki temu najpierw we wspomnianym przemówieniu radiowym ogłosił Komitet właściwie jako rząd francuski,a następnie uzyskał na jego posiedzeniu,że go mianowano głównodowodzącym francuskich sił zbrojnych,wskutek czego kariera gen. Giraud została w ten sposób zakończona. Przez tę uchwałę Komitetu Wyzwolenia de Gaulle przyjął uprawnienia,przyznane prezydentowi republiki francuskiej ustawą z roku 1938, wedle której może decydować o składzie i użyciu wojsk francuskich. Oczywiście,że Giraud musiał przeciwko temu zaprotestować i wedle prasy niemieckiej wysłał do de Gaulle list, w którym oświadczył,że uważa się nadal za głównodowodzącego,za co de Gaulle ostatecznie przeprowadził jego dymisję. Jest to więc prawdopodobnie zaczątek nowego sporu,który może niemało kłopotu przyczynić aliantom.

Ale tym razem sytuacja de Gaulle jest o wiele silniejsza ; ma on zasobą rząd,który rości sobie pretensję do jedynej reprezentacji narodu francuskiego,ma wreszcie poparcie Sowietów,które w ten sposób prowadzą zręczną grę polityczną,zmierzającą do osłabienia pozycji angielskiej w przyszłej Europie zachodniej.

WIADOMOŚCI RADIOWE.

- Radio londyńskie nadało tekst artykułu "Obserwera" p.t. "Nasz obowiązek". Podajemy główny ustęp tego artykułu : "Wielka Brytania ma zobowiązania w stosunku do całej Europy,a szczególnie względem dwóch państw,z którymi razem weszła do wojny. Są to Francja i Polska. Wielka Brytania ma za zadanie odbudować te państwa. Jeśli chodzi o Francję, to lądowanie wojsk angielskich i amerykańskich na jej terenie będzie już dla niej wyzwoleniem. O dalszych swych losach będzie już stanowić sama Francja. Jeśli chodzi o Polskę Wielka Brytania musi uczynić wszystko,aby wywiązać się z danych jej przyrzeczeń. Stalin winien uważać za cel swej polityki właściwe rozwiązanie kwestii stosunków polsko sowieckich. Anglii nie wolno zmieniać zdania jeśli chodzi o zagadnienie wolności i nienaruszalności granic państwa polskiego".

- W czasie obrad na międzynarodowej konferencji pracy z największym aplauzem spotkało się oświadczenie delegata rządu norweskiego,który wystąpił z żądaniem jaknajwydatniejszej pomocy dla ludności krajów okupowanych. Dążeniem Niemiec jest zupełne wytępienie Polaków,Czechów i Żydów. Pragną oni zupełnie spustoszyć Francję,Belgię,Holandię,Luxemburg i Norwegię. Kraje ujarzmione żądają nie zemsty,ale tylko sprawiedliwości. Tylko pełne wymierzenie sprawiedliwości uchroni świat przed powtórzeniem się obecnej katastrofy. - Przedstawiciel Indyj zażądał odbycia się konferencji w sprawie zagadnień azjatyckich na miejscu tzn.na terenie azjatyckim,gdyż nie sposób ich omawiać w Genewie,w Filadelfii czy też Montrealu.

- Premier Australii Curtiss oświadczył w Waszyngtonie,że do tej pory Japończycy stracili na Pacyfiku ponad 1oo.ooo ludzi, do 175 okrętów wojennych i 2oo handlowych oraz 6.ooo samolotów. Jest rzeczą bardzo ważną,by przedstawiciele dominiów jaknajczęściej się spotykali. Australia chętnie powita imigrację z W.Brytanii,USA i innych krajów sojuszniczych. W sprawie lotnictwa cywilnego po wojnie premier wypowiedział się za utworzeniem jednolitego organu międzynarodowego,któremu by lotnictwo podlegało i w którymby wszystkie uczestniczące narody były reprezentowane.

---ooo0ooo---

Dziennik Polski - komunikat z 4.5.1944.

Defekt maszyny uniemożliwił nam wydanie "Dziennika". Po naprawie, przypuszczalnie we wtorek 9.bm. "Dziennik Polski" wyj - dzie normalnie.

REDAKCJA

egz. O.